

TIRIL DAĞI MİLLİ PARK OLMALIDIR

Tırıl dağı, Kahramanmaraş ili, Andırın ilçesi, ilçe merkezinin kuzeybatısında kuş uçuşu 5 Km uzağında bulunan 1800 m rakıma sahip bir dağın adıdır. Tırıl.Kuzey-Güney istikametinde uzanır ve Çukurova'yı selamlar. Havanın açık olduğunda Çukurova'dan görmek mümkündür. Adana İlinden, Kadirli ilçesini takiple Andırın İlçesine ulaşım yolundaki Akarca sırtlarında sizi karşılar, 'Buranın hakimi benim' der gibi...

Tırıl Dağı özelliği itibarı ile Andırın ilçesinin Karapınar, Rifatiye, Akifiye, Altınboğa, Yeşilyurt, Bulgurkaya Köyleri arasında asil bir duruş sergiler.

Kolay geçit vermeyen arazi yapısı flora zenginliğini de korumaktadır. Bir hektarlık alanda yaklaşık olarak 160 çeşit bitki türüne sahip olması ve Kokurdanlık, taşlık-kayalık, leçelik özelliği nedeniyle erişimi kolay olmayan, herkesin rahatlıkla çıkamayacağı bir fiziki yapıda olması, bu dağı farklı kılar. Bu dağ, ülkemizde bakir kalan nadir yerlerdendir. Bizim çocukluğumuzda yaz aylarında kar, Tırıl Dağından gelirdi ilçeye. Daha tüfek icat edilmezden önce dondurmacılar kar ile yaparlardı dondurmayı, pekmezle karsanbacı. Çevirir dururdu dondurma ustası, kıvam bulsun diye malzemeyi...

Tırıl Dağını farklı kılan özellikler çoktur. Yukarıda bahsettiğim kokurdanlık arazi yapısını anlatmak için yaşamak gerek. Sakın ola mihmandarsız çıkmaya çalışmayın, kaybolmak hiçten değildir. Dağın derinliklerine ancak patika yollarla ulaşmak mümkündür. Doğu yamacında Orman Teşkilatının geçmiş yıllarda yaptığı bir yol sizi Kuş Oluğu mevkiine kadar ulaştırır, ama bu yol bakıma muhtaçtır.

Bu dağın incelemesinde, bitki örtüsü bakımından kabaca şu bilgilere sahibiz.

- Ormancılık literatüründe asli ve tali ürün olarak bitki örtüsüne bakmamız faydalı olacaktır.
- Asli ürün olarak hem göz zevkinizi uzaktan ve yakından okşar hem de ekonomik değer olarak önem arz eder.
- Dağın eteğinde yapraklı ağaç türlerinin hemen hepsini bulmak mümkündür.
- Dağın doğusundaki keşiş çayının kolu olan derede Çınar ağaçlarının ve Karadeniz Bölgesine özgü olan Kızılağaç ağaçlarının gölgelerinde insanlarımızı yazın dinlenirken görürüz.
- Dağın dik yamacı, hemen eteklerde hissettirir kendini. Dağa tırmanmaya hazır olmayanlar veya deneyimi olmayanlar burada pes ederler.
- Dağın yukarı kesimlerinde Toros Göknar (Abies bornmülleriana), Karaçam(Pinus Nigra), Sedir(Cedrus libani) ve Juniperus çeşitlerini bulmak mümkündür.

- Münferitte olsa Porsuk ağacı, Kayın ağacı Asli orman tür zenginliğidir.
- Tırıl Dağının tali ürün olarak azımsanmayacak bir zenginliği dikkati çekmektedir.
- Sediritüs türleri bakımından zengin bir yapı vardır.
- S. Congesta (Dağ çayı), bu doğal bitki örtüsünün çok çeşitleri bulunmaktadır.
Bu çaya bazen Ada Çayı veya Yayla Çayı da denilmektedir.
- Kekik türü olarak Tymus, Origanum, Thimbra çeşitlerini saymak mümkündür. Thimpra spicata (Zahter), Taş Kekigi, Güvel otu (Güveldek), Yabani Nane (Mentha pulegium) bu zenginlikte sadece tanıyabildiklerimizdir.
- Doğal güzellik bakımından bitki örtüsünün aşağıdan yukarı değişiklik göstermesi doyumsuz bir seyirlik sağlamaktadır.
- Tırıl Dağının Doğu ve Batı bakıları farklı güzellikleri sergilemektedir.

Daha çok bu yönüyle geniş bir çalışma yapılmaya muhtaçtır. Konuyu tam aydınlatmamakla beraber değinilebilecek zenginliklerden ilk akla gelenler bunlardır.

Yöre halkı Tırıl Dağı tali ürünlerini ilkel yöntemler ile zaten üretiyor. Örneğin; Andız pekmezi, dağ çayı, andız tespihi yapımı, kızılıkcık şurubu vs. aklımıza geliverenlerdir. Bu ekonomik mülahazaların modern manada disipline edilmesi, yöre insanına ve ekonomisine canlılık getirecektir. Bilhassa Karapınar-Yeşilyurt arasında bulunan Defne (Dafne ponticum) varlığı, başlı başına ekonomik girdi sağlamaya devam ediyor.

Tırıl Dağının yukarda sayılan tüm özellikleri ile Milli Park olmaya namzet bir saha olduğu görenler tarafından yıllardır söylenir. Ama bu konuda ne hikmetse bir ilerleme sağlanamaz. Bu kadar doğal kalabilmiş ve bakir alanları içinde barındıran bu dağ, Milli Park ilan edilmelidir. Yöresel pazarlanabilir kültürel zenginlikler de, bu doğal zenginliğe katılırsa, sanırım yöre zaten canlı olan yayla turizmi ile hayal edilemeyen noktalara ulaşacaktır.

Batıda sadece bir bitki türü için, doğal tek özellik için Milli Park ilan edilirken, Tırıl Dağı Milli Parkı neden olmasın... Sosyoekonomik ve turizm yönünden herkese yarar sağlayacaktır.

Sonuç olarak, Tırıl Dağının Milli park olması, İlçemiz ve Toroslar açısından yararlı olacağı açıktır. Yetkililerin hemen harekete geçmesini bekliyoruz.

Andırın Gelişim Platformu olarak neler yapmalıyız?

Tırıl Dağının bu özelliklerini her yere anlatalım. Sivil Toplum Öğeleri olarak akademisyenlerin detaylı çalışmalarını sağlayıp, bilinmeyen yönlerini ve önemleri tanıtalım. En önce yapılacak işlem, önümüzdeki yaz ayında Andırın ilçesinde iki günlük bir çalıştay düzenleyerek; birinci gün eğitsel, ikinci gün ise Tırıl Dağına yüreği yetenleri geziye davet etmek olmalıdır. Bu çalıştay için şimdiden ilgili olabilecek birimler ile akademisyenler ve diğer zevat davet edilmelidir.

